اخبار کوتاه

دبیر ستاد تنظیم بازار،
فعلاً هیچ تصمیمی درباره قیمت نان گرفته نشده است

در حالی طی یک ماه اخیر قیمت نان بمشکل گسترده از سوی نانوایی‌ها افزایش پیدا کرده است که دبیر کارگروه تنظیم بازار کشور همچنان می‌گوید هیچ تصمیمی درباره قیمت نان اتخاذ نشده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از قدس آنلاین، عباس قبادی دبیر کارگروه تنظیم بازار کشور در مورد برخی شایعات مبنی بر افزایش قیمت نان ابراز کرد: فعلا هیچ تصمیمی درباره قیمت نان اتخاذ نشده است و هر گونه افزایش قیمت نان قبل از تأیید و اعلام رسمی مراجع ذی‌ربط تخلف محسوب می‌شود.

این اظهارات آقای قبادی در حالی است که تعداد زیادی از نانوایی‌ها به‌ویژه در تهران قیمت نان را افزایش داده‌اند و ظاهراً مسئولان نظارتی وزارت صمت هم در خواب هستند که اجازه چنین تخلفی در روز روشن به نانوایی‌ها داده می‌شود.

به گزارش تسنیم، در آستانه انتخابات موج جدیدی از گرانی‌های رسمی و غیررسمی در کالاهای اساسی شامل شیر و لبنیات، روغن، مرغ، خودرو، نان و لوازم خانگی کلید خورده است که مسئولان دولت فقط نظاره‌گر هستند و تکذیب می‌کنند.

رئیس سازمان هواپیمایی،
ایرلاین‌ها مسئول تقلبی بودن تست کرونا نیستند

در پی اظهارات یکی از مسئولان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی درباره خرید و فروش تست تقلبی کرونا برای پروازها و اینکه درست بودن یا نبودن این آزمایش‌ها برای شرکت‌های هواپیمایی مهم نیست، رئیس سازمان هواپیمایی کشوری گفت: بی‌انصافی نکنیم چرا که تقلبی بودن یا نبودن پاسخ آزمایش‌ها و تست کرونا ارتباطی با ایرلاین‌ها ندارد

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، اجباری شدن ارائه تست PCR با پاسخ منفی به ویژه برای پروازهای خارجی سبب شده تا در فضای مجازی تست‌های منفی کرونا به صورت تقلبی تبلیغ و فروخته شود. روز گذشته سیامک سمیعی -مدیرکل آزمایشگاه مرجع سلامت وزارت بهداشت- درباره فروش تست منفی کرونا گفت: مهمترین جایی که افراد به دنبال جواب تست منفی هستند برای مسافران پروازها به خصوص پروازهای خارجی است که میلیون‌ها تومان هزینه دارد. برای شرکت‌های هواپیمایی مهم این نیست که جواب تست درست باشد. مهم این است که تست منفی باشد و با توجه به اینکه افراد هزینه زیادی را برای پروازهای خارجی پرداخت می کنند اگر یکی از همراهان آن‌ها تست مثبت داشته باشد تکلیف آن‌ها هم نامعلوم می‌شود. بنابراین به دنبال خرید جواب تست منفی هستند.

در پی طرح این اظهارات توزیع دمقان زنگنه -رئیس سازمان هواپیمایی کشوری- در این باره به ایسنا گفت: راستی‌آزمایی و درست و غلط بودن نتیجه تست کرونا وظیفه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است و این مسئله هیچ ارتباطی به صنعت هواپوردی و ایرلاین‌ها ندارد و بهتر است در این زمینه نسبت به شرکت‌های هواپیمایی و مجموعه‌های مرتبط با این صنعت بی‌انصافی نکنیم

افزایش ۲۶ درصدی صادرات بخش کشاورزی

یک مقام مسئول گفت: صادرات بخش کشاورزی در سال ۹۹ به لحاظ وزنی ۲۶ درصد و ارزشی ۱۴ درصد نسبت به سال ۹۸ افزایش نشان می دهد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از وزارت جهاد کشاورزی، سرپرست دفتر صادرات معاونت توسعه بازرگانی با بیان اینکه صادرات بخش کشاورزی در سال ۹۹ به لحاظ وزنی ۲۶ درصد و ارزشی ۱۴ درصد نسبت به سال ۹۸ افزایش نشان می‌دهد، افزود: سال گذشته ۸۸ میلیون تن محصولات کشاورزی و صنایع تبدیلی و غذایی به ارزش ۶۵ میلیارد دلار از کشور صادر شد.

مسعود بصیری میزان صادرات بخش کشاورزی در سال ۹۸ را ۷ میلیون تن و به ارزش ۵.۷ میلیارد دلار عنوان کرد.

وی با بیان اینکه تولیدات کشاورزی باید صادرات محور شود، گفت: صادرات کالاهای کشاورزی به میزان زیادی با تنظیم بازار داخلی کالاها گره خورده و در نتیجه به رغم برنامه‌ها، قابلیت‌ها و مزیت‌های صادراتی در بخش کشاورزی، بیشتر به سفره خانوارها و بازار داخلی از نظر تأمین کالا، کمیت مناسب و قیمت تمرکز شده و اگر تأمین کالا در بازار داخلی مناسب بود شاید فکری برای صادرات محصولات کشاورزی و حمایت از آن می‌شود.

وی درباره خشکسالی و تأثیر کمبود آب بر صادرات محصولات کشاورزی اذعان داشت: ایران در اقلیم خشک و نیمه خشک قرار گرفته و از نظر بارش، با مشکل مواجه است، اما با روش‌های علمی و تکنولوژی‌های نوین می‌توان کشاورزان را به نحوی هدایت کرد که بهره‌وری تولید، با آب کمتر داشته باشند.

سرپرست دفتر صادرات وزارت جهاد کشاورزی ادامه داد: کشورهایی مانند عربستان که با کم آبی و خشکسالی مواجه هستند، توانستند از طریق شیرین کردن آب دریا، باغات زیتون وسیعی داشته باشند و با یارانه‌پرگیری از انرژی خورشیدی، بخشی از برق مورد نیاز خود را تأمین کنند.

قیمت مرغ به ۳۰ هزار تومان رسید

قیمت مرغ کامل در خرده‌فروشی های سطح شهر تهران به ۳۰ هزار تومان رسید.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، براساس مشاهدات میدانی و گزارش های رسیده از برخی از محله های تهران مرغ کامل آماده طبخ در خرده فروشی ها با قیمت های ۲۸ تا ۳۰ هزار تومان عرضه می شود.

این در حالیست که در فروردین ماه سالجاری قرارگاه ساماندهی مرغ کشور، قیمت مصوب مرغ گرم را برای مصرف کننده ۲۴هزار و ۹۰۰ تومان تعیین کرد ولی در حال حاضر نه تنها نرخ مصوب رعایت نمی شود بلکه مرغ حدود ۵۰۰۰ تومان گران تر هم به دست مصرف کنندگان می رسد.

از طرفی در یکی از جلسات قرارگاه ساماندهی مرغ کشور به منظور ساماندهی بازار مرغ و جلوگیری از گرانفروشی، مصنوعیت فروش مرغ تکه‌ای برای واحدهای صنفی به جز شرکت های مجوز دار مصوب شد. ولی در حال حاضر برخی از مغازه ها تنها اقدام به فروش مرغ قطعه بندی شده می کنند و مرغ کامل برای عرضه به مشتریان ندارند.

بورس

کاهش بیش از ۱۲ هزار واحدی شاخص بورس

بازار سرمایه دیروز هم روندی کاهشی داشت؛ هم شاخص بورس و هم شاخص فرابورس نزولی بودند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، در معاملات دیروز بازار سرمایه شاخص کل بورس با ۱۲ هزار و ۱۸۹ واحد کاهش به رقم یک میلیون و ۹۵ هزار واحد رسید.

شاخص کل با معیار هم وزن هم با ۴۹۶۹ واحد نزول تا رقم ۳۸۳ هزار و ۲۱۷ واحد کاهش یافت.

معامله گران این بازار ۳۵۳ هزار معامله به ارزش ۲۸ هزار و ۲۳۵ میلیارد ریال انجام دادند.

بانک ملت، بانک تجارت، گسترش نفت و گاز پارسیان، بانک صادرات ایران و گروه مپنا نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر منفی و در مقابل پالایش نفت تهران نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر مثبت را روی بورس گذاشتند.

در آن سوی بازار سرمایه شاخص کل فرابورس هم با ۲۷ واحد کاهش در رقم ۱۷ هزار و ۴۷۶ واحد ایستاد.

معامله گران این بازار ۱۴۳ هزار معامله انجام دادند که ۳۳ هزار و ۱۴۹ میلیارد ریال ارزش داشت.

زرین معدن آسیا، پتروشیمی مارون و سرمایه گذاری صبا تامین نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر منفی و در مقابل بامپر آریاساول، پتروشیمی تندگویان و پتروشیمی زاگرس نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر مثبت را روی فرابورس گذاشتند.

مدیرعامل توانیر:
یک ماه بحرانی پیش رو داریم

مدیرعامل توانیر گفت: امسال به ویژه در یک ماه آینده، شرایط بحرانی داریم، به همین علت به نیروگاه ها فشار آوردیم تا زودتر به مدار تولید برگردند و با تولید رمزارزها هم برخورد جدی می کنیم.

به گزارش پیام آشنا به نقل از صداوسیما، محمد حسن متولی زاده در برنامه گفتگوی ویژه خبری یکشنبه شب شبکه دو سیما ضمن عذرخواهی از مردم بابت قطعی های مکرر برق گفت: برای روشن نگه داشتن چراغ خانه‌ها و چرخ زندگی مردم تلاش می کنیم.

محمدحسن متولی زاده با اشاره به اینکه خاموشی‌ها به ناچار اتفاق افتاده است، افزود: امسال از نظر گرمای شدید و زودرس، یک سال بی سابقه‌ای بود و شاید در ۵۰ سال اخیر ایران سابقه نداشت؛ حتی دمای هوا در ماه فروردین ۵ درجه گرم‌تر از متوسط سال‌های گذشته بود.

وی ادامه داد: کم بارشی و خشکسالی هم به آن اضافه و مجموع این عوامل موجب شد که چاه‌های کشاورزی، زودتر وارد مدار و دستگاه‌های سرمایشی مردم زودتر روشن شوند.

متولی زاده اضافه کرد: پدیده‌ای به نام "رمزارز" هم به وجود آمد که حجم قابل ملاحظه‌ای از مصرف را دارد.

وی گفت: همه این عوامل موجب شد که رشد مصرف ۲۰ درصدی بی سابقه را در صنعت برق داشته باشیم.

مدیرعامل شرکت توانیر با بیان اینکه میانگین برق مصرفی کشور در ۱۰ سال گذشته، یک و هشت دهم درصد بود، افزود، اما به یک باره رشد ۱۰ برابری را تجربه کردیم.

متولی زاده گفت: هر سال به طور معمول، حدود یک میلیون مشترک جدید و تعدادی صنایع جدید داریم که معمولاً سالی ۲ هزار مگاوات مصرف اضافه‌داشتند.

لو با بیان اینکه صنعت برق، صنعت عرضه و تقاضا و همزمان از تولید به مصرف است، افزود: مصرف، رشد بسیار زیادی داشت، اما عرضه و تولید ما کاهش و مشکل داشت.

متولی زاده اضافه کرد: مهمترین علت این کاهش، کاهش ذخیره آب نیروگاه برقابی بود که به بیش از ۵۰ درصد کاهش یافت. همچنین تعمیرات نیروگاه‌ها بود که معمولاً بر اساس برنامه ریزی‌ها تا نیمه خرداد به مدار وارد می‌شوند و تعدادی از این نیروگاه‌ها هنوز آماده نشدند و به مدار نیامدند؛ بنابراین این عوامل موجب ایجاد فاصله میان عرضه و تقاضا شد.

ربیعی خبر داد:
اجرایی شدن بیش از ۹۷ درصد مصوبات ستاد تسهیل البرز در سال ۹۹

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز گفت: در سال ۹۹ توانستیم ۲۷/۹۷ درصد مصوبات کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان البرز را با همکاری دیگر دستگاهها به مرحله اجرایی و عملیاتی برسانیم.

به گزارش پیام آشنا، رامین ربیعی گفت: در سال ۹۹ به لطف خداوند متعال ۹۵ جلسه کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید در استان البرز برگزار و در آن ۸۹۶ پرونده مطرح شد.

ربیعی با اشاره به اجرایی شدن ۲۷/۹۷ درصد مصوبات این کارگروه تشریح کرد: در جلسات سال گذشته مجموعاً ۹۵۴ مصوبه مورد تصویب کارگروه تسهیل قرار گرفت که ۹۲۸ مورد آن اجرایی و ۲۶ مورد آن در دست اقدام است.

وی با تاکید بر آنکه سهم مسایل بانکی از مصوبات ستاد تسهیل ۶۷۰ مصوبه بوده است گفت: ۱۲۴ مصوبه مربوط به تسهیلات سرمایه ثابت، ۴۰۸ مصوبه مربوط به سرمایه در گردش و ۱۳۸ مورد مربوط به استمهال بدهی بانکی بود که در مجموع حدود ۷۰ درصد از مصوبات به بخش بانکی اختصاص داشت.

بنا به گفته این مقام مسئول ۱۳ مصوبه (۳۶/۱ درصد) مربوط به تامین اجتماعی، ۲۷ مصوبه (۸۲/۲ درصد) مربوط به امور مالیاتی و ۲۴۴ مصوبه (۵۸/۲۵ درصد) مربوط به دستگاههای خدمت رسان همچون ادارات آب، برق، گاز، شهرداری ها و ... بوده است.

گفتنی است از ابتدای سال ۱۴۰۰ تا پایان اردیبهشت ۱۵ ماه ۱۵ جلسه کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید در استان البرز برگزار شده است.

تقی نژاد خبر داد:
نشت یابی بیش از ده هزار کیلومتر شبکه گاز طبیعی در سطح البرز

مدیرعامل شرکت گاز استان البرز گفت: در راستای نگهداشت شبکه و ارتقای ضریب ایمنی، بیش از ۱۰۰۰۰ کیلومتر شبکه گاز طبیعی و تجهیزات و تاسیسات در سال ۱۳۹۹ مورد نشت یابی قرار گرفته است.

به گزارش پیام آشنا، حسین تقی نژاد با اعلام این خبر گفت: نشت یابی از شبکه های گازرسانی، تجهیزات، تاسیسات و انشعابات از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است که این امر موجب جلوگیری از هدر رفت ثروت ملی، اثرات مخرب زیست محیطی و از همه مهم تر جلوگیری از بروز حوادث ناگوار در این زمینه می شود. وی در ادامه گفت: شرکت گاز استان البرز در سالی که گذشت، نشت یابی از خطوط گاز و تاسیسات را یکی از اولویت های کاری خود دانسته و نسبت به اجرای آن اهتمام ویژه ای ورزید.

تقی نژاد با اشاره به توانمندی کارکنان شاغل در واحد بازرسی فنی شرکت گاز استان البرز گفت: واحد بازرسی فنی شرکت گاز استان البرز با بهره گیری از پیشرفته ترین دستگاه‌های نشت یاب و تیم های مجرب نشت یابی، کنترل و پایش را به صورت منظم و دوره ای انجام می دهند که علاوه بر انجام بیش از ۱۰۰۰۰ کیلومتر نشت یابی از خطوط تغذیه و توزیع؛ نشت یابی از ۴۰۰ هزار انشعاب، اتصالات مشترکین، تأسیسات مشترکین صنعتی، کشف ۱۶۰۰ محل نشت زیرزمینی و همچنین کشف قریب به ۷۰۰۰ نشت درجه یک فوقانی در سال کاری ۱۳۹۹ می باشد.

مدیرعامل شرکت گاز استان البرز در ادامه، تصریح کرد: پس از شناسایی موارد نشتی توسط تیم های فنی کنترل نشت گاز، موارد نشتی و مخاطره آمیز از طریق سامانه مدیریت نشت یابی در اسرع وقت به واحد بهره برداری و تعمیرات اعلام تا نسبت به رفع آن در اسرع وقت اقدام کنند.

تقی نژاد در پایان گفت: عملیات نشت یابی می بایست با دقت و برنامه ریزی مدون و توجه ویژه صورت پذیرد و این یعنی نگاه جدی به موضوع نگهداشت شبکه، حفظ جان و مال مجاورین شبکه و تاسیسات و خدمات رسانی مطلوب و اجرای دقیق نشت یابی جزء اولویت های ضروری است.

سرپرست شرکت توزیع برق البرز:
مردم ماینرهای غیرمجاز را گزارش کنند و جایزه بگیرند

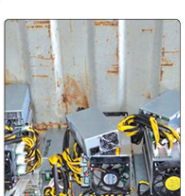

سرپرست شرکت توزیع برق البرز با اشاره به اینکه عوامل مختلفی باعث شده امسال شاهد قطعی زمانبندی شده برق باشیم، توضیح داد: کاهش میزان تولید برق آبی به واسطه کاهش بارندگی در زمستان گذشته، افزایش زودهنگام دمای هوا و استفاده از ماینرهای غیرمجاز بخشی از این دلایل است.

به گزارش پیام آشنا، رامین فرج با اشاره به اینکه قطعی بلوک بندی شده برق مختص البرز نیست و در تمام کشور اجرایی شده، اظهار کرد: طی دو روز گذشته به دلیل برخی مشکلات نتوانستیم قطعی ها را بر اساس جدول زمانبندی که در سایت شرکت توزیع برق استان بارگذاری شده، مدیریت کنیم و از این بابت از مردم عذرخواهی می کنیم.

وی ادامه داد: با برنامه ریزی صورت گرفته امیدواریم از امروز قطعی برق طبق برنامه ریزی جدولی که اطلاع رسانی آن از طریق سایت شرکت و رسانه‌ها صورت گرفته انجام شود.

وی با اشاره به اینکه عوامل مختلفی باعث شده امسال شاهد قطعی زمانبندی شده برق باشیم، توضیح داد: کاهش میزان تولید برق آبی به واسطه کاهش بارندگی در زمستان گذشته، افزایش زودهنگام دمای هوا، استفاده از ماینرهای غیرمجاز بخشی از این دلایل است.

این با اشاره به نقش ماینرها در افزایش بار برق مصرفی استان مسئول گفت: ما نگران استخراج کنندگان مجاز رمز ارزها نیستیم چون طبق قرارداد، برق آنها با شروع فصل گرما قطع می‌شود ولی کسانی که به صورت غیرمجاز اقدام به ماینینگ رمزارزها می کنند دردسرساز شده‌اند.

فرج اضافه کرد: شناسایی استخراج کنندگان غیرمجاز رمز ارزها ساده نیست چون این افراد اغلب برق دزدی دارند و کنتور برق خریداری نمی کنند به همین دلیل از مردم درخواست می‌شود در صورت مشاهده ماینینگ غیرقانونی موضوع را با ۱۳۱ درمیان بگذارند و جایزه بگیرند.

وی در پاسخ به اینکه چرا از قبل پیش بینی افزایش مصرف برق صورت نگرفته تا مردم دچار مشکل نشوند، گفت: در مجموع ۳۵ درصد برق کشور از طریق نیروگاه‌های برق آبی تولید و مابقی نیاز کشور از طریق نیروگاه‌های سوخت فسیلی تامین می‌شود.

فرج اضافه کرد: امسال ظرفیت تولید نیروگاه‌های برق آبی به واسطه کاهش نزولات کاهش یافته و امکان استفاده از تمام ظرفیت سایر نیروگاه‌ها هم وجود ندارد چون ممکن است اعمال فشار مضاعف باعث خروج آنها از مدار تولید شود.

سرپرست شرکت توزیع نیروی برق البرز گفت: در شرایط فعلی برای هر استانی سهمیه‌ای برای مصرف برق تعیین کرده‌اند که اگر برای آن مصرف کند، ناچار به اجرای برنامه بلوک بندی قطعی برق خواهد بود به همین دلیل از مشترکین درخواست می‌شود با کاهش ۱۰ تا ۱۵ درصدی مصرف، به کاهش زمان قطعی برق کمک کنند.

مدیر کل بازرسی کار:
تعداد بازرسان کار بسیار کمتر از حد استاندارد است

مدیرکل بازرسی کار وزارت کار با بیان اینکه اگر استانداردهای حفاظت فنی به درستی اجرا می شد، شاهد کمترین حوادث بودیم، گفت: تعداد بازرسان کار با تعداد کارگران و کارگاه‌های کشور همخوانی ندارد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، حوادث ناشی از کار به حوادثی گفته می‌شود که در حین انجام وظیفه یا مواقعی اتفاق بیفتد که نیروی کار در بنگاه اقتصادی، کارگاه یا ساختمان و محوطه آن مشغول انجام کار باشد.

طبق آخرین آمار اعلامی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی سال گذشته ۹ هزار و ۵۸۷ حادثه شغلی در کشور رخ داده و ۹ هزار و ۲۹۵ نفر که مشمول قانون کار می‌شوند در این بین آسیب دیده‌اند که ۹۷.۱ درصد (۹ هزار و ۲۴ نفر) مرد و ۲.۹ درصد (۲۷۱ نفر) زن هستند. از میان ۹ هزار و ۲۹۵ فردی که دچار حادثه شغلی شدند ۷۵۱ نفر فوت کردند. بیشترین آسیب هم در تهران با یک هزار و ۴۹۳ نفر حادثه دیده است که ۱۹۶ نفر فوت کردند.

بیشترین تعداد حادثه شغلی در سال گذشته به ترتیب مربوط به عامل «سقوط کردن و لغزیدن» ۳۶ درصد و کمترین حادثه نیز به «گیرکردن داخل یا بین اشیا و ماشین» ۲۰.۹ درصد بود.

همچنین بیشترین آسیب‌های شغلی در فعالیت‌های ساختمانی با ۳ هزار و ۶۱۶ مورد و صنعت (تولید) با ۳ هزار و ۳۴۶ مورد است.

مقایسه جداول آماری نشان می‌دهد که حوادث شغلی در ۳ سال گذشته روند نزولی داشته است و از رقم ۱۰ هزار و ۲۸۱ مورد در سال ۱۳۹۷ به عدد ۹ هزار و ۵۸۷ مورد در سال ۱۳۹۹ رسیده است و می‌توان گفت حوادث شغلی در سال گذشته ۴.۸۵ درصد و سال ۱۳۹۸ نیز ۲.۹ درصد کاهش داشته است.

علی مظفری در مورد وضعیت بازرسی از کارگاه‌ها، گفت: از محدودیت منابع بازرسی برخورداریم که البته در سطح ملی نیست و در کشورهای دیگر هم موضوع سرانه تعداد بازرسان به جمعیت نیروهای کارگری تابع پارامترهای مختلفی است؛ از جمله این پارامترها به گستردگی جغرافیایی کشورها توجه می کنند که کشور ما طبیعتاً پهناور است و پراکندگی کارگاه‌ها در استان‌های کشور هم از محدودیت‌های این حوزه است.

مدیرکل بازرسی کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی افزود: سطح استاندارد در باب تعداد سرانه بازرسین، یک به ۱۰ هزار است که با توجه به جمعیت ۱۴ میلیون کارگر بیمه شده در کشور، از این استاندارد تبعیت نکرده ایم و سرانه بازرسین ما خیلی کمتر از این استاندارد است.

مظفری تصریح کرد: در واقع می‌توان گفت هم اکنون تعداد بازرسان کار بر حسب جمعیت کارگران شاغل با تعداد کارگاه‌های کشور تناسب تعدادی ندارد.

یادداشت

اقتصاد مقابله با پولشویی
(بخش اول)

۱-تعریف پولشویی: پولشویی یعنی تبدیل سود حاصل از فعالیت‌های خلاف و فساد به دارایی‌های به ظاهر مشروع؛ به‌عبارت دیگر در فرآیند پولشویی-

به‌عبارت دیگر در فرآیند پولشویی، پول حاصل از اقدامات غیرقانونی تبدیل به پولی می‌شود که گویی ظاهرا از راه‌های قانونی به‌دست آمده است.

به این دلیل در برخی از کشورها، پولشویی را عبارت از پنهان کردن منشأ منابع مالی نیز تعریف کرده‌اند؛ بطور مثال در فرایندهای مالیاتی سعی می‌شود منشأ درآمدی پنهان بماند تا مشمول مالیات نشود.

می‌توان گفت پولشویی یک جرم فرعی است برای رد کم گردن درآمد حاصل از جرم اصلی. بطور مثال اگر شخصی درآمد خود را از راه غیرقانونی یا نامشروع به‌دست آورده باشد برای پنهان کردن فعالیت غیرقانونی یا نامشروع خود، سعی می‌کند چنین وانمود کند که درآمد حاصله ناشی از فعالیت‌های قانونی او بوده است. مثلاً سعی می‌کند درآمد غیرقانونی یا نامشروع خود را با درآمدهای قانونی خود یا دیگران مخلوط کند و در فعالیت غیرقانونی خود را گم کند. به‌عبارت دیگر پولشویی یک جرم تبعی و فرعی است و همواره مسبوق به جرم اصلی مثل قاچاق مواد مخدر است. در صورت فقدان جرم اصلی، پولشویی که جرم فرعی است، موضوعاً منتفی می‌شود.

در قوانین مقابله با پولشویی نیز هدف قانون‌گذار از بین بردن جرم اصلی مثل قاچاق مواد مخدر، مفاسد اقتصادی یا فرار مالیاتی و... است؛ ولی این مبارزه از کانال مقابله با پولشویی دنبال می‌شود. به‌طور کلی شناسایی مسیرهای گردش وجوه در اقتصاد می‌تواند ماهیت فعالیت‌ها را که بابت آن پول صرف می‌شود، آشکار کند. بطور مثال چندسال قبل وقتی مشخص شد به حساب یک فرد روستایی و در یکی از نقاط مرزی ایران، مبالغ درشتی واریز شده است و وقتی واریز این مبالغ درشت با درآمد شغلی این فرد همخوانی نداشت، از فرد روستایی در مورد منشأ این پول‌های واریزشده سوال شد و مشخص شد متاسفانه وی وارد همکاری با یک شبکه قاچاق مواد مخدر شده است. در این مثال شبکه یک کانال اصلی گردش وجوه در اقتصاد ایران است. توانست ماهیت فعالیت غیرقانونی یعنی قاچاق مواد مخدر را آشکار سازد. براساس ماده (۲) قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶ جرم پولشویی عبارت است از:

الف) تحصیل، تملک، نگهداری یا استفاده از عواید حاصل از فعالیت‌های غیرقانونی با علم به اینکه به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم در نتیجه ارتکاب به جرم به‌دست آمده باشد.

ب) تبدیل مبادله یا انتقال عواید به‌منظور پنهان کردن منشأ غیرقانونی آن یا علم به اینکه به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم ناشی از ارتکاب جرم بوده یا کمک به مرتکب به نحوی که وی مشمول آثار و تبعات قانونی ارتکاب آن جرم نگردد.

ج) اخفا یا پنهان یا کتمان کردن ماهیت واقعی، منشأ، منبع، محل، نقل‌وانتقال، جابه‌جایی یا مالکیت عواید که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم در نتیجه جرم تحصیل شده باشد.

مثال: فرض کنید یک شبکه توزیع مواد مخدر در تهران فعالیت می‌کند. این شبکه مواد مخدر مصرفی خود را از خارج وارد می‌کند و سپس آن را بین مشتریان خود در تهران توزیع می‌کند. شبکه توزیع تهران بعد از فروش مواد مخدر به مشتریان، پول نقد از آنان دریافت می‌کند و سپس بخشی از درآمد حاصله را بابت بازپرداخت مبلغ اولیه خرید مواد مخدر به خارج منتقل می‌کند و مابقی (تفاوت درآمد و هزینه) به‌عنوان سود نامشروع و غیرقانونی در اختیار گردانندگان شبکه باقی می‌ماند. این شبکه برای اینکه درآمد غیرقانونی خود را در تهران مورد استفاده قرار دهد، باید یک شغل پولشویی نیز برای خود دست و پا کند تا وقتی از او سوال شد منشأ درآمد شما از کجاست؟ بتواند پاسخ گمراه‌کننده‌ای ارائه کند. در این راستا شبکه توزیع مواد مخدر به این فکر می‌افتد که یک رستوران و همچنین یک فروشگاه کالاهای مصرفی نیز در کنار کار غیرقانونی خود یعنی توزیع مواد مخدر در تهران احداث کند. بعد از تاسیس رستوران و فروشگاه مواد خوراکی، درآمدهای ناشی از خردەفروشی مواد مخدر به رستوران و فروشگاه منتقل می‌شود و برای رد گم کردن درآمد مواد مخدر با درآمد فروشگاه و رستوران مخلوط می‌شود؛ به‌طوری که منشأ غیرقانونی بودن آن مشخص نشود. در این مثال به‌کارگیری درآمد فروشگاه و رستوران در واقع نوعی پولشویی (جرم فرعی) محسوب می‌شود که با هدف رد گم کردن درآمد حاصل از توزیع مواد مخدر (جرم اصلی) ایجاد شده است. باید توجه داشت که قاچاقچیان مواد مخدر برای تداوم فعالیت، خود باید هزینه خرید مواد مخدر را به خارج از کشور بفرستند؛ به‌طوری که مظنون به فعالیت غیرقانونی نباشند. در این راستا راهکارهایی که به ذهن قاچاقچیان می‌افتد این است که وجه خرید مواد مخدر از خارج با از طریق بانکی یا صرافی‌های مستقر در تهران به کشور خارجی فرستاده شود یا اینکه پول نقد را به‌صورت ریالی یا ارزی از طریق حمل شخصی به آن طرف مرز منتقل کنند.

در حالت اول که از طریق بانکی وجه خرید مواد مخدر به خارج منتقل می‌شود، حتما باید یک دلیل پوششی برای انتقال وجه به خارج داشته باشند؛ زیرا در غیر این صورت بانک از انتقال وجه به خارج جلوگیری می‌کند؛ ولی انتقال پول به‌صورت فیزیکی از کانال‌های مرزی اگرچه هزینه بیشتری دارد، ولی خطرات آن کمتر است. در هر صورت کلیه روش‌هایی که برای انتقال پول خرید مواد مخدر به خارج از کشور صورت می‌گیرد، نوعی پولشویی است که با هدف رد گم کردن تجارت مواد مخدر بین ایران و کشور خارجی صورت می‌گیرد.

۲-تعریف پولشویی معکوس: پولشویی معکوس عبارت است از استفاده از منابع مالی قانونی و مشروع برای اهداف غیرقانونی و نامشروع

مثال: آمریکا بعد از تفجیر برج دوقلو در ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ اعلام کرد بامدیریت بین‌المللی مبالغ زیادی از طریق موسسات خیریه در عربستان جمع‌آوری و برای تامین مالی مخارج ۱۱ سپتامبر به‌کار گرفته شده است. در این مثال منشأ اولیه پول، غیرقانونی نیست؛ ولی استفاده از این منابع برای یک کار تروریستی در آمریکا جرم محسوب می‌شود.

۳-سوئی مقابله با پولشویی در ایران: نظر به اینکه زمینه‌های پولشویی در اقتصاد ایران فراوان بوده و از همین کانال ضربات فراوانی به اقتصاد ایران وارد شده است. قانون مبارزه با پولشویی در سال ۱۳۸۶ در ایران به تصویب رسید. زمینه‌های پولشویی در ایران عبارتند از:

- بزرگ بودن اقتصاد غیررسمی
- وجود مفاسد اقتصادی گسترده
- فرار مالیاتی بالا
- قرار گرفتن ایران در مسیر ترانزیت قاچاق مواد مخدر بین‌المللی
- بالا بودن سهم کالای قاچاق نسبت به سهم واردات و صادرات رسمی در ایران
- باز بودن حساب سرمایه در کنار شبکه گسترده صرافی‌ها برای نقل‌وانتقال منابع مالی از داخل به خارج و بالعکس
- و...

وجود زمینه‌های گسترده پولشویی در ایران باعث شده است که ضربات جدی به اقتصاد ایران وارد شود؛ بطور مثال میزان فرارهای مالیاتی در ایران بیش از درآمد نفتی ایران است. بنابراین تقویت سیاست‌های مقابله با پولشویی در ایران در واقع به‌طور غیرمستقیم سیاست تقویت اقتصاد ایران نیز محسوب می‌شود. بهنگام نبودن فناوری‌های بانکی در ایران سبب شده است که بعضی از جرم‌های پولشویی در ایران از کانال‌های بانکی عبور کنند و به‌راحتی قابل شناسایی نباشند. بنابراین باید از جهت دستیابی به فناوری نوین بانکی تلاش کرد.

دکتر داود دانش جعفری
Alborz.payam@gmail.com